

დროება

ბაგოდის ქოველ დღე ო. შაბათს მარლა.

უსანი განცხადებისა

სტრიქონზე რვა კაპ. განცხადება მიიღება ქართლის, რუსულის და სხვა ენებზედ. თუ საქრობა მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეაძლებს დასაბჭედდ გამოცხადებულ წერილებს. დაუბჭედელ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბუშებს ავტორს.

რედაქცია გოლოვინის პროსპექტზე თავ. მურან-ბატონის სახლსში კლუბის ქვემოდა. ხელის-მოწერა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ქილოვეების წიგნის მაღაზიაში. გარეუბნ მცხოვრებთათვის ადრესი: В. Тифлисъ, въ редакцію «Дროება» «დროების» ფასი მთელის წლისა... 9 მან. სამის თვისა... 3 მან. ექვსის თვისა... 5 მან. ერთის თვისა... 1 მან.

მიიღება ხელის-მოწერა გასეთ

„დროებაზედ“

პირველის აგვისტოდამ წლის დამდეგამდე. ფასი ოთხი მანათი. სოფლის მასწავლებლებისათვის სამი მანათი. «დროების» ნომრები თითო შუბრად იყიდება, თბილისს გარდა: ქუთაისში, ჭილაძის მაღაზიაში, ბათუმში, ფეიქაროვის თამბაქოს მაღაზიაში, ღუშეთში, კაბო ბაშროვთან. გორში, სასოგადოების ღეპოში, ალალ თუთაყვთან. აქვე მიიღება ხელის-მოწერა.

სკოლაგრაჟი

(ჩრდილოეთის სააგენტოსი.) 28 ივლისს. კამბარაშრლი. გამოცხადებულია წესი, რა გზით უნდა გადახდეს

«დროების» ქელტონი, 30 ივლისა.

ღეღი-ჩემის ცოდო (მოთხრობა) (დასასრული*)

IV

ჩემდა საბედნიეროდ, ცუდი ამბები სრულად მართალი არ გამოდგენ. როდესაც დიდხნის გართ-ყოფობის შემდეგ შინ დაებრუნდი, მე შემეძლო მიცემულის სიტყვის შესრულება, უფრო იმით რომ დედაჩემი ყოველთვის ცოტათი კმაყოფილდებოდა.

რაც შეეხებოდა იმის შეილობილს, მე ისეთი აღვილად დასაყოლებელი არ გამოვდექი, როგორც დედაჩემს ვგონა. მისდა გასაკვირებლად, დაებრუნდი თუ არა, სულ იმასა ვცდილობდი, ის უცხო ბავშვი ჩემის სახლიდამ დაეთხოვიათ. მართალი უნდა ვთქვა, მე სრულებით იმის წინააღმდეგი არ ვიყავ, რომ დედა ჩემს ქალეების სიყვარული ჰქონოდა. ეს სიყვარული ეთანხმებოდა ჩემს საკუთარს გრძობას და საიდუმლო სურვილს. მე იმედი მქონდა, შინ რომ დაებრუნდები, იქ დას ვიპოვი, რომლის მშვიდობიანი სახე და აღერსიანი მიღება დამაფიქვებს ჩემს განმარტობებს და გამიქარებს იმ სიმწარეს, რაც მე უცხო ქვეყანაში გამოვიარე-მეთქი. ჩემთვის იმაზედ მეტი სასიამოვნო არა

ჯარიმა იმათ, რომელნიც დაარღვივენ დადგენილებას თამბაქოს ბაჟის თაობაზე და აგრეთვე როგორ უნდა სწარმოობდეს საქმე ამ საგანზე.

ოწლი. გუშინ ავსტრიის იმპერატორმა გამართა აქ სადილი გერმანიის იმპერატორისათვის. სადილოზე ორივე იმპერატორი დაესწრნენ სავარადო წარმოდგენაზედ.

პარიში. გურგენიფვი ცუდად შეიქნა.

კამბარაშრლი. დღეს შურის ფასმა აიწია ნიუ-იორკში, ბერლინში და პეტერბურდში. ჭვავის შურმა (როსხ) ბერლინში აიწია 6 მარგამდე, ხორბალმა 7 მარგამდე, პეტერბურდში ჭვავის შური გაიყიდულია 9 1/2 მან.—10 მან., ხორბალი 13 მან. 60 კაპ.—14 მ., ფულის კურსმა აიწია: ლონდონში მან. დირს 23 3/4 პენსი; ბერლინში 203 პფენიგი და პარიში 249 3/4 სანტიმი.

ლონდონი. ლორდ-მერის ბანკებზე გლადსტონმა წარმოსთქვა,

იქნებოდა-რა, რომ მეამბნა მისთვის ჩემი თავ-გარდასახალი, შორის ქვეყნების ამბავი და ჩემი ფაქტობა; მეყინდა იმისთვის ტანისამოსი და სხვა სამკაული, რაც კი იამებოდა, მზითევი მიმეცა, ბოლოს მეტანცავა იმის ქორწილში. მაგრამ ეს და წარმოდგენილი მყავდა, როგორც ტანადი, ლამაზი, სასიამოვნო სახისა, გონიერი, გაზდილი, მარდი, ერთის სიტყვით მე ის მეგონა იმ ყმაწვილ ქალებისთანა, რომელნიც ჩემგან ნახულ ქვეყნებში შემხედდებოდნენ ხოლმე. ამის მაგივრად სულ სხვა ენახე; ჩემი დობილი იყო დაბალის ტანისა, მახინჯი, გამხდარი, კერპი, უსიამოვნო და მეტად სუსტის კკუისა, ასე რომ პირველსავე ნახვაზე არ მომეწონა.

— ეს კატერინა ისევ თავის დედამასა გაუზნენე, ვუთხარი მე დედა ჩემს ერთ დღეს, როცა მარტო დავრჩით; თუ გიყვარდე, გაუზნენე; ეხლა კი მართლა გელაპარაკები. მე შენსტამბოლიდამ სხვა ქალს მოგგერი, ლამაზს, კვიანსა, რომელიც მართლა რომ სიხარული იქნება ჩემის სახლისა. და მე ცხადად ვუნებელი სახეს იმ ობლისას რომელსაც მოვგერიდი და რომელიც ძალიან მიყვარებოდა.

თავი მალლა ავიღე და გამიკვირდა რა დავიწახე, რომ დიდრონი კრემლები დედა ჩემს ლოყაზედ ჩამოსცივდა. სახეს ნაცრის ფერი დასდებოდა და ზედ გამოუთქმელი მწუხარება იხატებოდა.

— მკ, წარმოსთქვა იმან განწი-

რომ ინგლისის ჯარები გამოვლენ ეგვიპტიდამ რეჟორმების მოხდენის შემდეგ და აგრეთვე უკანასკნელის ცნობების გამო ტამბავიდამ, იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ საფრანგეთთან უკმაყოფილება მალე მოისპობათ.

კალკუტა. მამაკეილში მოვიდა ერთი რუსის ვაჭარი და აბდურახმან-ხანთან მოლაპარაკება ჰქონდა.

პარი. აქ ხოლერამ იკლო. უკანასკნელს 24 საათში მოკვდა სამოც-დაათი კაცი; პროვინციებში კი ხოლერა გაძლიერებულია.

ალმასანდრი. უკანასკნელს 24 საათში ხოლერით მოკვდა თორმეტი კაცი.

მადრიდი. ბარცელონაში არეულობა მოხდა. ლაგერში კავალერიის პოლკი აჯანყდა. ხელმწიფის ბრძანებით მთელს ესპანიაში კონსტიტუციის გარანტიის გაუქმდა და სამინისტროს მიეცა ნება, თუ საჭირო იქნება, გამოაცხადოს სამხედრო მდგომარეობა.

კამუში. წუნელის კიდევ მოხდა

რულების ხმით, მე მეგონა კატერინა შენ მაინც გეყვარებოდა, მაგრამ შევეცი. შენს ძმებს არ უნდათ რომ და ჰყავდეთ და შენ კი სხვა და გინდა. მანა მაგ საცოდების ბრალია, რომ ლამაზი არ არის? მე ისეთია, როგორც ღმერთს შეუქნია. შენ რომ ნამდვილი და გყავდეს, უსახო და სუსტის კკუისა, განა ქუჩაში გაადგებდი, რომ სხვა უფრო ლამაზი და სასიამოვნო ქალი დათ აგეყვანა?

— არა, დედა, არა, არას დროს. მაგრამ ის შენი შეილი მაინც იქნებოდა, ისე როგორც მე, და ეს კი ჩვენთვის უცხოა, არა არის-რა ჩემი.

— არა; ამოიქეთინა დედა ჩემმა, არა, ეს ბავშვი უცხო არ არის, ჩემია. მე ეგ გამოვართვი მაგის დედას, როცა ჯერ სამის თვისა იყო; როდესაც ატირდებოდა, მე ჩემის ძუძუთი ვატყუებდი და იმითი ვანუგეშებდი ხოლმე; მე მას თქვენს საწევებში ვახვედი, თქვენს აკვანში ვაწვენდი; ის თქენი დაა და ჩემი შეილია.

როდესაც დედა-ჩემმა ეს სიტყვები ძლიერის ხმითა და მაღლის კილოთი წარმოსთქვა, თავი მალლა აილო და თვალებში შემომხედა... ის აღბაღ ჩემის მხრით უხიჯს პასუხს მოელოდა, მაგრამ მე ხმა აღარ ამომიღია. მაშინ თვალები ძირს დაილო და განაგრძო ხმა დაბლა, თითქო თავის თითონვე ელაპარაკებოდა.

— რა ვქნათ, შეილო, რა ვუყოთ? მეც ის მიხლოდა რომ უკეთესი ყოფილიყო; მაგრამ ხომ ხედავ ჩემი

არეულობა იმ სასტუმროს წინ, სადაც მარტის ოჯახი ჩამოხტა; ხალხი შევარდა სასტუმროში და იქაურობა მიღწე-მოღწეა; პოლიციამ მშვიდობიანობა ჩამოაგდო; ოც-და-თორმეტი კაცი დაიჭირეს.

ახალი ამბავი.

ღეს დილით ხუთ საათზედ თ. ლონდონ-პროსაკოვი ქახეთში წაბანდა და ერთს კვირზედ უკანე დაბრუნდება. მთავარი დათვარიელებს სილნალს, შაქათალას და თელავს.

მოჯორში საზაფხულოდ თავშეფარებულებს თან აპყოლიან ქალაქიდამ სხვა-და-სხვა ჯურის აფანკები. როგორც გეტყობინებენ, ამ ერთ თვეში ათი თუ თერთმეტი შემთხვევა მომხდარა ცხენისა თუ საქონლის ქურდობისა, სახლისა და ღუქების გატეხისა და სხვ. ჩვეულებრივ ამისთანა საქმეების მოქმენი ტრახტირებში და მიკიტანხანებში აფარებენ თავსა, მაგრამ მოჯორში არის თურმე ერთი სასტუმრო, სადაც ეს ღამის ცოდო ჯერ კიდევ მოტევებული არ არის, იყენ ნება ღეთისა!

ეს რომ სთქვა, კრემლით სავსე თვალები ზეცისკენ აღმართა, მარჯვენა ხელი გულზედ დაილო და რამდენსამე წუთს სრულიად გაჩუმებული იღვა.

ნეტა რა ცოდო ექნება დედა-ჩემს ისეთი, რომ ჯერ ღმერთს არ მიეტევებინოს; რა შეცოდებისათვის კისრულობდა იგი თავის ნებით ამდენ წვალებას, ზლიდა სხვის შეილებს, რომელთაც ისეთი ღირსება არა ჰქონდათ-რა, რომ დედა-ჩემი ბედნიერი გაეხდათ და რომელნიც ჯილოდ მალლსაც არ უხდიდენ?

— შენ, უქველია, გულში რაღაც ღარი უნდა გქონდეს, დედა-ჩემო, მომიტევე! ამ სიტყვაზედ გამოვართვი ხელი და აღერსიანად ხელზედ ვაკოცე ბოლიშის მოსახლელად.

მართალს ამბობ, მე გულში ერთი დიდი ღარი მაქვს; მძიმე, ძალიან მძიმე, ტვინთი მაწევს, შეილო! ღელმდის ეს ცოდო იცოდა მხოლოდ ღმერთმა და ჩემმა მოძღვარმა; მაგრამ შენც გამოცდილი ხარ და ხანდის-ხან ჩემს მოძღვარსავით კარგად ლაპარაკობ. ალექ, კარები ჩაკეტე; მოდი ჩემთან ანლო და ყოველისფერს ვიამბობ. იქნება ნუგეში მოგონო რამე; იქნება მაშინ მაინც შეიბრალო ეს საწყალი კატერინა და ისე შეიყვარო, როგორც შენი ღვიდილა. ამ სიტყვებმა, მეტადვე იმ კილომ, რომლითაც ითქვა, მეტის

*) ის. «დროება» № 146.

გერმანიის ცოტა არ არის ჯერობის ინგლისზე, ესპანიაში უკვე დადგინა კანტონები იმ სომხდლებისათვის, რომელნიც ინგლისიდან მიიღეს იქ, სხვა სახელმწიფოებშიც მალე მიხვდებიან ესპანისა და კანტონების დაწესებას. თუ ინგლისს განსწავლავს სომხდლებს მათთან და უკეთესად შეუძლებს ჰქონდეს, აღიზნოს მისი განზრახვა კარგად მიიღოს და ბევრს ფულს მიჰქონდეს, სხვა ხალხსაც ასე უფროებენ განსწავლავს. უნდა ექნას ესტაბლიშმენტი ინგლისის არისტოკრატისა და სხვა სომხდლების არისტოკრატისა, — უმნიშვნელო სოფლისა, რადგანაც ეს უმნიშვნელო ფოკუსების იქ ბუდობს, სადაც სომხდლები და სომხდლები, სადაც შიმშილია, სადაც უკეთეს ლუკმის პურის საშოვნელად იღვივებს. საქ სოფლისა ისე თავისუფალია, რომ თავის დღეში არ დასხდეს იმ ადგილებს, სადაც მხოლოდ ფუფუნება და განცხრება, სადაც სოფლისკარგად გარეგანი საქმეები და ღვინობა და სადაც მართალი ფოკუსებისა განსახლებიან. როდესაც სოფლის თავისა შესწავლებს, მათინ ინგლისის სომხდლები, როდესაც დაინახენ, რომ სოფლის მკაცრ ფრენსებს უთანხმოთ სახში მიუღწერია, — მხოლოდ თავს გააჩქარებ და იტყვიან; «სოფლის საშინელი ავადმყოფობაა, მკაცრ ჩვენი პრეტენზიები, რომ დაჯერათ, რომ დავიდუბებოდით, ჩვენი მილიონები ხომ ჩანთქობდნენ! რამდენიც უნდა ილანარაკონ ინგლისის დიპლომატიკაში, ესეა ცხადია, რომ ინგლისში სოფლის არის, ამაში აღარავითარი ეჭვი არ შეიტანება და თუ იქაურს ღრუბლანს ავაში ვერ იპოვის შესაფერის ნადავს, სხვა სახელმწიფოებში მანინ არის შეხვდება ისეთ პირობებს, რომელნიც იმის გამოიწვევს და მოქმედობას ხელს მოუწყობენ, დიდს უბედურობას ჩაადგინებენ. ამისთვის არ უნდა გვივივადეს, რომ გერმანიაში მიიღოს ინგლისის წინააღმდეგ ისეთი ზომები, როგორსაც ჭირის ქვეყნის წინააღმდეგ მიიღებენ სოფელი.

ინგლისის ინდოეთის სოფლისზე ნაკლებ არ აწუხებს. ღონისძიება რიპონში, ინდოეთის ვიცე-გუბერატორმა, ისეთს ლიბერალურ პოლიტიკას მიჰყო ხელი, როგორსაც ინგლისისგან არაფერ მოელოდა. ამისთვის ინგლისელები ჯეროთ აღარ არიან და ამბობენ, რომ თუ რიპონში ინდოელების ქომაგობას და თავზე ხელის სმას თავი არ დასება, დავიდუბებით და უფასო მალე გამოვივა იქაომკაცრად მმართველობა ამ ღაპარაკს უფრს არ უგდებს და დაჯერებულია, რომ მალაღობით ხალხს მართავს შეუძლებელია; იგი ასეა ვი მიხვდა, რომ თუ ინდოეთში მალე არ მოხდა რეფორმები და წესები არ შეიცვალა, მათინ უფრო მალე უსწრებოს ესეში, რომლისაც ასე მალაინ უმნიანთ ინგლისელებს და უკან დასხვა გვიანდა იქნება.

— ბერნის ვაჭარის რჩევას აღურჩობლავს ეკვიპტოიდან ბაზის შემოტანა, რადგანაც სოფლის შემოტანისა უმნიანა.

— ტელერამა ნიდერლანდამ გერმანიის, რომ 22 ივლისს ეველა დამნაშავენი ტისაქლარის საქმეში განთავისუფლებათ: ზარალი ზარისთვის დაუდვიათ.

განსვალეანი

მთაწმისის სათამაღ-ახნაშრომისა და სასწავლო-მალისაბან

მოძველის სექტემბრისათვის ქუთაისის სათავად-ახნაშრომისა და სასწავლო-მალისა შემოღება მიღებულ იქნენ ეველა მასზე ბიდან მხოლოდ რომც-და-თვრამეტი ფაწვილი (58); ოც-და-თვრამეტი პირველს (დასაწყისს) განყოფილებაში და ოცი — მეორეში.

პირველს განყოფილებაში მიღებულ იქნებიან უკუგანად შეიღის და რა წლის ფაწვილები. შემოსვლელთ მეორე განყოფილებაში უნდა ეცოდინოს ქართული წერა-კითხვა და არითმეტიკადგან შესწავლილი უნდა იქნესთ ყოველ მხრივ რიცხვები ერთი დეკანი-ოცამდის. მსურველთ შეუძლიათ თხოვნის შემოტანა ოც-და-სუთს ატვის სტომდის; ოც-და-სუთიდან თვის დამკვამდის იქნება ახალი მოსწავლეების მიღება. ერთად თხოვნასთან, რომელიც იწვევს სასწავლოების ინსპექტორის სახელზე, საჭიროა წარმოდგინონ თავად-ახნაშრომის მოწმობა, ან მოწმობა ბანკიდან, რომ მთხოვნილი ბანკის დამფუძნებლად ირიცხება, და წლავანობის მოწმობა.

ესამე და მეოთხე განყოფილებაში და აგრეთვე პირველს პრეგიმინაზიულს კლასში არც ერთი თავისუფალი ადგილი არ არის და ამიტომ ამ კლასებში შემოსვლის თხოვნა მიღებული არ იქნება. (15—11)

ინგლისის მალაზია

Maison de confiance

შუადრეთ ჩვენი ჩაი	მოსკოვის ჩაი
1 პ. 10 გ.	1 პ. 40 გ.
— — 1—20	— — 1—60
— — 1—40	— — 1—80
— — 1—60	— — 2—
— — 1—80	— — 2—50
საუკეთესო 2—	— — 3—

იქვე ისუიდება სხვა საქონელიც: თაფლი, რეკლავები, გრატიები, ტურტული, ჩაიები, გასალები, დახები, გოგონები, ტაშტები, კალმები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაკაო, კანფეტები, მურაბები, მაგნეზია, უნაგირები, კლეიონკა, წინდები—გაცის და ქალის, ხელ-სახოციები, მაკინტოშის კალენკორა — სულ ექვსათგური 25-დამ 50 პრეტენტიით უფრო იათვად, ვიდრე სხვა რომელსამე მალაზიაში.

ვინც ქალაქს გარეგანად 25 მანეთიდან 1.000 მანეთამდინ საქონელს გამოიწერს, გასაჯზავნს არაფერს არ ისდას. (100—12)

სტამბა

მთიანე ივ. ხელაძისა.

თბილისში, ღონის-მელიქოვის ქუჩ. ქაშუეთის ეკლესიის შენობაში.

იღებს უოველ გვარ სასტამბო საქმეებს საბეჭდავად: ვაზეთებს, ეურნალებს, წიგნებს, ბროშიურებს, აგრეთვე უოველ-გვარ ბლანკებს სჩოტებს, განცხადებებს, აფიშებს, პირობაებს, და სხვ.

სისუფთავზე და აღნიშნულ დროზე საქმის შესრულებაზე სტამბა პირობას აძლევთ საქმის მომტანთ.

სტამბა კისრელობს კორრექტურის გასწორებას და ბროშიურების ვაკეთებას, უკეთუ ზაგაზის მომცემნი ისურვებენ.

მსურველთ ვთხოვთ ამ ადრესით მომმართოთ.

თიფლის, ტიპოგრაფია ეფიმია ივ. ხელაძე.

ინგლისის მალაზიაში

თიხს-საოჯახანი

გაპ-განსვარი

ამაგრებს თიხს და აღინდელ ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუმი-სა 2 მან., გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კან.

(100—14)

საკლავო სო

რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ, უსუფთო ქაღალდზე. ერთადერთი სასტამბო-ინგლისის მალაზია. იქვე აუარებული სხვა-და-სხვა გვარის კალმები, უოველის „ხელისათვის“ — 25⁰/₁₀₀ იათვად, ვინც სხვაგან. იქვე: მელანი, ქაღალდი, განკურტები, რეკლავები, ლაქი, კარხანდაში, პენალი, კალმები, ბუმაჟნიკები, პორტ-სიგარები, ალბომები, რამები, მაკრატლები, სამართებლები, სანთელი, სალესი, ცარაშვები ტურტულების საწმადად (ბორცვის), თეთრეულისათვის, პატარა ხალკი, იატაკისათვის კლიონკები, ტასტები, სავარძლები, საჩუკები, სავარცხლები, ბუნემენნი, ზარები, ბინოკლები რეკლავები, გატერპასები, მზის-სათები, კომპასები, ტერმომეტრები, მეწვეები, ნემსები, მაგნატები, სვისტოკი, პომონი, ქამრები, საბრტელები, საუფური, პრობები, საპრობები, გრანები, ფილტრები, შროტები თავის. ტანისამოსის, ცხენის და პატენტისანი მაკინტოშები, გრავები, საქმიო ქაღალდი გატერ-კლავოებისათვის და სხვ. და სხვ.

პატაშვი—20 პ. (100—55)

გაზანდა

ხორაგისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, დუქნებში და ხელდა-ხელ 16 ივლისიდან 1 აგვისტომდე 1883 წ.

გამომცხვარი პური რეკლავის	ფუფისა	— 1 გ. 5 გ.
აჭაურის ფუფისა: პირველის ხარისხისა	— 1 გ. 3 გ.	
მეორისა	— 1 გ. 2 1/2	
ამავე ფუფილ. თორნიში გამომცხვარი:		
პირველის ხარისხისა	— 1 გ. 5 გ.	
მეორისა	— 1 გ. 3 1/2	
მესამისა	— 1 გ. 3 გ.	
ჯვარის-მამის პური:		
პირველის ხარის. ლავში	1 გ. 5 გ.	
მეორის ხარის. ლავში	1 გ. 3 1/2	
მესამისა	— 1 გ. 3 გ.	
მორხის ხორცი:		
პირველის ხარისხისა	— 1 გ. 8 გ.	
მეორის	— 1 გ. 7 გ.	
სუვი	— 1 გ. 15 გ.	
ცხვრის ხორცი	— 1 გ. 7 გ.	

რკინის გზა

თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის 9 საათზედ და 46 წამ. დილით.

თბილისიდან ხაშურამდინ 2 საათ. და 54 წამ. შუადღის უკან.

თბილისიდან ბაქოსკენ 1 საათზედ და 1 წამ. ღამისა.

ბაქოდან თბილისისკენ 9 საათზედ დილისა.

რიონიდან თბილისისკენ 2 საათზედ და 30 წამ. ნაშუადღევს.

ბათუმიდან თბილისისკენ 9 საათ. დილისა.

ფოთიდან თბილისისკენ 9 საათ. და 41 წამ. დილისა.

ფოთიდან ბათუმიდან მომავალი თბილისში შემოდის 12 საათზედ ღამისა.

ბაქოდან მომავალი შემოდის თბილისში 8 საათ. და 46 წამ. დილისა.